

6. Jsou tato tvrzení pro roky 1918–1919 pravdivá?

W. Wilson

Posledním rakousko-uherským císařem byl František Josef I.

ano ne

Mírová smlouva s Maďarskem byla podepsána v Trianonu.

ano ne

1. světová válka skončila uzavřením příměří v Compiègne dne 11. 11. 1918.

ano ne

Prvním československým ministrem financí se nestal Alois Rašín.

ano ne

Na počest amerického prezidenta Wilsona bylo v Praze pojmenováno nádraží.

ano ne

Po více jak 100 letech došlo k obnovení nezávislosti Polska.

ano ne

Vypukla celosvětová epidemie tzv. španělské chřipky, která si vyžádala podle některých odhadů až 100 milionů obětí.

ano ne

7. Historie za zdmi muzea ukrytá...

Muzea patří mezi tzv. paměťové instituce (dále např. archivy a knihovny), které uchovávají pro budoucí generace předměty z minulosti. Mezi těmito „svědky dob minulých“ můžeme najít například odznaky.

Odznak centrálních mocností z 1. světové války.

Odznáček upomínající na národní slavnost na Řípu uspořádanou v roce 1919.

Otázky:

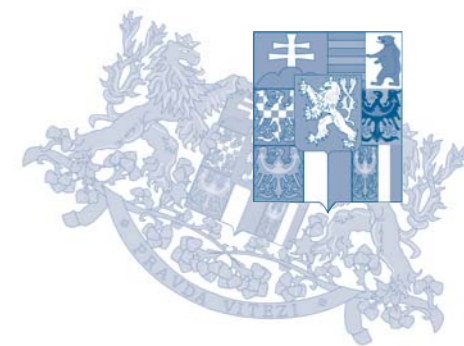
- 1) Tipnete si, co mají společného postavy zvěčněné na tomto fotoportrétu? Poznáte některého z vyfotografovaných mužů?
- 2) Pokuste se odhadnout, které země osoby z fotografie zastupovaly.

Odznáček vyrobený v době 1. světové války (průměr 2,3 cm)

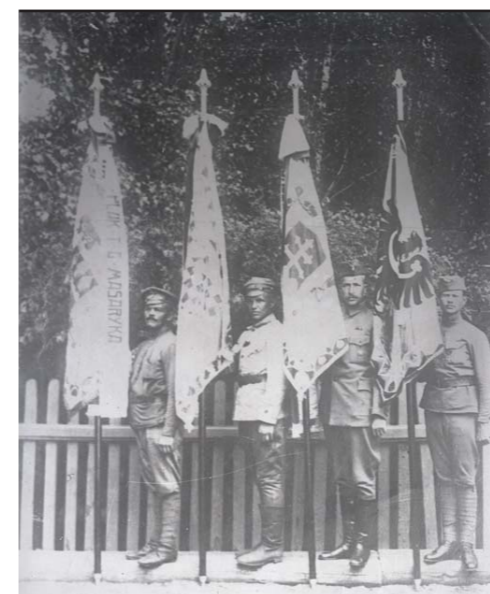
1918

VZNIK NOVÉ EVROPY

PRACOVNÍ LIST PRO STŘEDNÍ ŠKOLY A GYMNÁZIA

1. Minulost v obrazech

A) Fotografie z roku 1918 zachycuje československé praporečníky II. divize ruské legie (Archiv Národního muzea, Hradní fotoarchiv).

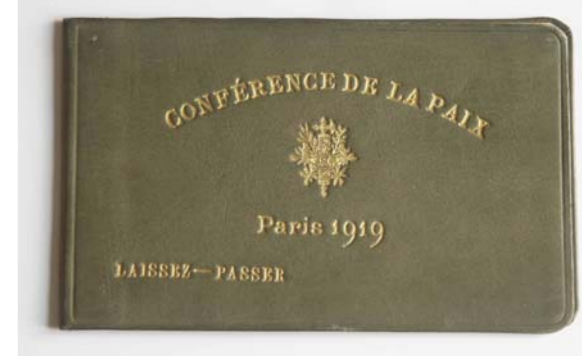
Zodpovězte následující otázky:

- 1) Ve kterých zemích působili českoslovenští legionáři?
- 2) Jaký význam sehrály československé legie při konstituování československého státu?
- 3) Jakým způsobem zasáhly československé legie do bitvy u Zborova?
- 4) S jakými problémy se museli po skončení války potýkat českoslovenští legionáři v Rusku?

B) Fotografie legitimace Karla Kramáře z mírové konference v Paříži, kde byl předsedou československé delegace (Archiv Národního muzea).

Zodpovězte následující otázky:

- 1) Mělo podepsání Versaillské mírové smlouvy v zrcadlové síni zámku Versailles nějaký symbolický význam?
- 2) Kteří státníci zastupovali při této události Spojené státy americké, Francii a Velkou Británii?
- 3) Jaká byla hlavní ustanovení Versaillské mírové smlouvy?
- 4) Dotýkala se Versaillská mírová smlouva nějakým způsobem Československa?

Tento materiál vznikl v rámci projektu „Dotkni se 20. století!“, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

www.dvacatestoleti.eu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁRODNÍ
MUZEUM

200 dotkni se!
století!

2. Práce s textem

Následující ukázka pochází z tzv. Martinské deklarace uzavřené dne 30. 10. 1918.

„Zastupitelia všetkých slovenských politických strán, shromáždení dňa 30. októbra 1918 v Turčianskom Sv. Martine a organizovaní v Národnú Radu slovenskej vetvy jednotného československého národa, trvajú na zásade samourčovacího práva národov prijatej celým svetom. [...]“

Národná Rada česko-slovenského národa v Uhorsku obydleného osvedčuje:

1) Slovenský národ je čiastka i rečove i kultúrno-historicky jednotného česko-slovenského národa. Na všetkých kultúrnych bojoch, ktoré viedol český národ a ktoré ho urobili známym na celom svete, mala účasť i slovenská vetva.

2) Pre tento česko-slovenský národ žiadame i my neobmedzené samourčovací právo na základe úplnej neodvislosti. Na základe tejto zásady prejavujeme svoj súhlas s tým novo utvoreným medzinárodným právnym položením, ktoré dňa 18. októbra 1918 formuloval predseda Wilson a ktoré dňa 27. októbra 1918 uznal rakúsko-uhorský minister zahraničia. [...]

Revoluční medaile
1914–1918, 1918.

Otázky k textu:

- 1) Jaké bylo postavení Slovenska v rámci Rakousko-Uherska?
- 2) Čím Slovenská národní rada zdůvodňuje své přihlášení ke společnému československému státu?
- 3) Souhlasíte s tvrzením, že český a slovenský národ jsou si jazykově a kulturně-historicky blízké?
- 4) Proč Slovenská národní rada odkazuje ve svém prohlášení na tzv. sebeurčení národů?
- 5) Jaké byly vztahy mezi Čechy a Slováky v nově vzniklém státě? Jaké jsou dnes?

3. Kdo jsem?

Jako malý chlapec...

Již jako vážený politik...

Milovaná manželka...

Byl jsem politikem již za dob Rakousko-Uherska.

Moje manželka Naděžda pocházela z Ruska.

Za 1. světové války jsem organizoval domácí odboj a byl jsem odsouzen k trestu smrti.

V roce 1918 jsem se stal prvním československým předsedou vlády.

V období první republiky jsem byl předsedou Československé národní demokracie.

Nechal jsem si postavit vilu, která v současnosti slouží jako oficiální rezidence českých premiérů.

Jmenují se

4. Do následujícího textu doplňte níže uvedené výrazy:

První světová válka zásadním způsobem změnila politickou mapu Evropy. Došlo k zániku velkých monarchií: Rakousko-Uherska, Ruska, Osmanské říše a Jedním z nástupnických států Rakousko-Uherska se stalo také Československo, jež vyhlásilo samostatnost dne 28. října 1918. Dalekosáhlé změny nastaly i v dalších zemích. Rusko se potýkalo s občanskou válkou, z níž nakonec vzešli jako vítězové , kteří začali budovat v zemi diktaturu. V roce 1922 pak došlo k přejmenování Ruska na Poražené Německo bylo nuceno v roce 1919 podepsat mírovou smlouvu, na jejímž základě ztratilo část svého území a muselo se podřídit mnoha opatřením včetně placení vysokých reparací. Mezi Němci byla tato smlouva výrazně odmítána a snaha o její revizi se o několik let později stala jedním ze základních cílů německých nacionálních socialistů (NSDAP) vedených Po první světové válce ale rostla nespokojenost rovněž mezi obyvateli vítězné Itálie, čehož využila fašistická strana vedená , která v roce 1922 převzala v této zemi moc.

bolševici

Adolf Hitler

Svaz sovětských socialistických republik (SSSR)

Benito Mussolini

Německo

Versailleská

5. Rozházené termíny

V letech 1918–1919 došlo k celé řadě významných událostí. Spojte dvojice termínů, názvů a jmen, které spolu souvisejí. Postupujte od termínu č. 1, ke kterému najdete související výraz ve druhém sloupci. Následně přejděte k termínu č. 3 a tímto způsobem pokračujte dále. Po nalezení všech dvojic získáte znění tajenky (lichá písmena tajenky pocházejí z prvního sloupce, sudá poté ze sloupce druhého).

1. R	reparace	A	Ženeva
3. T	Společnost národů	R	Woodrow Wilson
5. N	nástupnické státy	D	poválečné hranice
7. Z	Versailleský mírový systém	O	Německo
9. A	právo na „sebeurčení národů“	A	Československo

Tajenka R

Čepice ruského a klobouk italského legionáře.